

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

249116

โครงสร้าตลาดอุตสาหกรรมเอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิง

สารทิพย์ ขวัญแก้ว

วิทยานิพนธ์เสนอต่อมหาวิทาลัยรามคำแหง
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตรปริญญา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา 2554

600953586

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

249116

โครงสร้างตลาดอุตสาหกรรมเอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิง

ธารทิพย์ ขวัญแก้ว

วิทยานิพนธ์เสนอต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหง
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา 2554
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

THE MARKET STRUCTURE OF THE ETHANOL FUEL INDUSTRY

THANTHIP QUANKEAW

A THESIS PRESENTED TO RAMKHAMHAENG UNIVERSITY
IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ECONOMICS

2011

COPYRIGHTED BY RAMKHAMHAENG UNIVERSITY

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ โครงสร้างตลาดอุตสาหกรรมเอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิง

ชื่อผู้เขียน นางสาวธารทิพย์ ขวัญแก้ว

สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ดี ไทยานันท์

ประธานกรรมการ

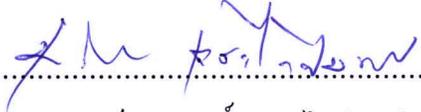
รองศาสตราจารย์สุกัญญา ตันชนวัฒน์

รองศาสตราจารย์อัมรินทร์ พงษ์ ฉัตราคม

มหาวิทยาลัยรามคำแหงอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมล พุทธิพิช)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์เอกสิทธิ์ เตชะโกศิวณิช)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ดี ไทยานันท์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์สุกัญญา ตันชนวัฒน์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์อัมรินทร์ พงษ์ ฉัตราคม)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ไกรสร คือประโคน)

บทคัดย่อ

249116

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ โครงสร้างตลาดอุตสาหกรรมเอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิง

ชื่อผู้เขียน นางสาวธารทิพย์ ขวัญแก้ว

ชื่อปริญญา เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา 2554

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. รองศาสตราจารย์อดิ ไทยานันท์	ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์สุกัญญา ดันธน์วัฒน์	
3. รองศาสตราจารย์อัมรินทร์ พงษ์ รัตราคม	

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโครงสร้างตลาดของอุตสาหกรรมเอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิง และการศึกษาถึงพฤติกรรมการแข่งขันของอุตสาหกรรมเอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิง โดยใช้ข้อมูลยอดขายของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงระหว่างปี พ.ศ. 2550-2552 โดยใช้วิธีการในการวิเคราะห์การกระจุกตัวของอุตสาหกรรม 4 วิธี คือ ค่าอัตราส่วนการกระจุกตัว Concentration Ratio (CR_n)

Herfindahl Index (HI) Comprehensive Concentration Index (CCI) และ Size Ratio (W)

ผลการศึกษาพบว่า อุตสาหกรรมเอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงมีโครงสร้างตลาดแบบผู้ขายน้อยราย มีค่าการกระจุกตัวค่อนข้างสูงและมีแนวโน้มของการกระจุกตัวอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากมีผู้ประกอบการรายใหม่เพิ่มมากขึ้น มีพฤติกรรมการแข่งขันทางด้านที่ไม่ใช่ราคา เนื่องจากราคาจะถูกกำหนดโดยรัฐบาลและราคาตลาดโลก

249116

concentration tendency was evinced at a moderate level in view of the fact that there is an increase in the entry of new entrepreneurs in the market.

In respect to competitive behaviors, most salient was competition in the non-price aspect. This is because the price of ethanol fuel is determined by the government and the world market price.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์จาก
รองศาสตราจารย์อติ ไทยานนท์ ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์สุกัญญา
คันธนวัฒน์ และรองศาสตราจารย์อัมภินพวงศ์ นัทราคม กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ที่ได้เสียสละเวลาให้คำปรึกษา ตลอดจนถึงให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ในการศึกษา
ตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์เล่มนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้ศึกษาจึงขอขอบพระคุณเป็น
อย่างสูง

นอกจากนี้ในการศึกษาระดับนี้ยังได้มีผู้ที่สนับสนุนให้กำลังใจ จากบุคคลรอบข้าง
อันเป็นที่รัก บิดา มารดา และเพื่อน ๆ ที่ให้กำลังใจและสนับสนุนมาโดยตลอด

สุดท้ายนี้หวังว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้กำลังศึกษาวิจัยต่อไป
ความบกพร่องที่เกิดขึ้นข้าพเจ้าขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

ธารทิพย์ ขวัญแก้ว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(4)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(5)
กิตติกรรมประกาศ.....	(7)
สารบัญตาราง.....	(10)
สารบัญภาพประกอบ.....	(12)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
วิธีการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
2 แนวคิดทางทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดทางทฤษฎี.....	8
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	25
3 อุตสาหกรรมเอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงของไทย.....	29
การใช้เอทานอลเป็นเชื้อเพลิง.....	29
กำลังการผลิตเอทานอล.....	40
วิธีการตลาดเอทานอล.....	44
แนวโน้มในอนาคตของเอทานอลในประเทศไทย.....	46
ผู้ประกอบการรายใหญ่ 2 อันดับแรก.....	47

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	49
5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	54
สรุปผลการวิจัย	54
ข้อเสนอแนะ	55
ภาคผนวก.....	58
บรรณานุกรม.....	61
ประวัติผู้เขียน	64

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 ปริมาณการผลิตเอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิง (ethanol 99.5%) ปี พ.ศ. 2549-2552	3
2 ปริมาณการส่งออกเอทานอล ปี พ.ศ. 2550-2552	3
3 ชนิดของตลาดพิจารณาจากจำนวนผู้ขายและลักษณะสินค้า.....	12
4 ประมาณการความต้องการกาน้ำตาลเพื่อใช้ในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง ..	63
5 ประมาณการความต้องการมันสำปะหลังเพื่อใช้ในอุตสาหกรรมที่ เกี่ยวข้อง	41
6 จำนวนโรงงานและกำลังการผลิตเอทานอล แบ่งตามชนิดของวัตถุดิบ	42
7 มูลค่ายอดขายของอุตสาหกรรมเอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิง ระหว่าง ปี พ.ศ. 2550-2552.....	49
8 สัดส่วนการครองตลาดของอุตสาหกรรมเอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิง ระหว่างปี พ.ศ. 2550-2552.....	50
9 ค่าการกระจุกตัวของอุตสาหกรรมเอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิง ระหว่าง ปี พ.ศ. 2550-2552.....	50
10 ผลการคำนวณระดับการกระจุกตัวแบบ Concentration Ratio ของ ผู้ประกอบการรายใหญ่ 5 ราย ในอุตสาหกรรมเอทานอลเพื่อใช้ เป็นเชื้อเพลิง ระหว่างปี พ.ศ. 2550-2552.....	59
11 ผลการคำนวณระดับการกระจุกตัวแบบ Herfindahl Index ของอุตสาหกรรม- เอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิง ระหว่างปี พ.ศ. 2550-2552.....	59
12 ผลการคำนวณระดับการกระจุกตัวแบบ Comprehensive Concentration Index ของอุตสาหกรรมเอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิง ระหว่างปี พ.ศ. 2550-2552	60

ตาราง

หน้า

13	ผลการคำนวณระดับการกระจุกตัวแบบ Size Ratio ของอุตสาหกรรม เอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิง ระหว่างปี พ.ศ. 2550-2552.....	60
----	--	----

สารบัญภาพประกอบ

ภาพ	หน้า
1 ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างตลาด พฤติกรรม และผลการดำเนินงาน...	13
2 ปฏิริยาเคมีของการผลิตเอทานอล	36
3 แผนผังการผลิตเอทานอลจากมันสำปะหลังและอ้อยในโรงงานต้นแบบ ของ วว.	39
4 สัดส่วนการส่งออกเอทานอลไปประเทศที่สำคัญ	46